

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 240.431 van 16 januari 2018
in de zaak A. 213.917/XIV-35.989**

In zake : Bart CANNOOT
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Peter Crispyn
 kantoor houdend te 9030 Mariakerke
 Mazestraat 16
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

 de STAD AALST
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Tom De Sutter
 kantoor houdend te 9000 Gent
 Koning Albertlaan 128
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 3 oktober 2014, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van 8 augustus 2014 van de “korpschef van de pz Aalst en gewone tuchtoverheid waarbij aan verzoeker de lichte tuchtstraf van de waarschuwing is opgelegd”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Geert De Bleeckere heeft een verslag opgesteld.

Verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 22 maart 2017.

Kamervoorzitter Geert Debersaques heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Peter Crispyn, die verschijnt voor verzoeker, en advocaat Tom De Sutter, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Geert De Bleeckere heeft een advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoeker is inspecteur van politie bij de politiezone Aalst (PZ 5440).

3.2. Met een brief van 24 januari 2014 bezorgt de procureur des Konings van Dendermonde aan de korpschef van de lokale politie Aalst een afschrift van een dossier. Daarbij wordt het volgende vermeld:

“Op de zitting van de Politierechtbank te Aalst dd 16/01 jl. werden door de beklaagde stukken neergelegd waaruit zou moeten blijken dat één van de verbalisanten zou geposeerd hebben met de beklaagde, evenals dat een vriendschapsverzoek zou verstuurd zijn via Facebook. Deze stukken maak ik U tevens over.

Mag ik U beleefd verzoeken om een aanvankelijk proces-verbaal (van inlichtingen) te laten opstellen, reeds gelet op de publicatie in de pers omtrent deze feiten.
[...]"

3.3. Met het inleidend verslag van 2 juli 2014 stelt de plaatsvervangend korpschef van de lokale politie Aalst, optredend als gewone tuchtoverheid, voor om verzoeker de lichte tuchtstraf van de waarschuwing op te leggen.

Verzoeker neemt op 4 juli 2014 kennis van het inleidend verslag. Op diezelfde dag verzoekt verzoeker om een kopie van het volledige tuchtdossier, wat hij op 8 juli 2014 ontvangt.

3.4. Op 24 juli 2014 neemt verzoeker kennis van de nota van 22 juli 2014, waarin het volgende is gesteld:

“2. Vastlegging hoorzitting

Zoals meegedeeld in punt 6, rechten van verdediging, inzonderheid punt 6.1. van het inleidend verslag (GO) van 02 juli 2014 met referentie [...] heeft u het recht om gehoord te worden door de tuchtoverheid.

Het verzoek daartoe moet gebeuren op de wijze beschreven in punt 6.1. van genoemd inleidend verslag.

Gelet op het feit dat het inleidend verslag u werd betekend op 04/07/2014 zal u, indien u om een hoorzitting vraagt, overeenkomstig punt 6.1. gehoord worden op 04/08/2014, om 15:00 uur.”

Verzoeker erkent een exemplaar van die nota te hebben ontvangen.

3.5. Met een aangetekend schrijven van 31 juli 2014 vraagt verzoeker om te worden gehoord. Tevens geeft hij “een volledig mandaat aan zijn tuchtverdediger; [S.H.] kan dus als zijn vertegenwoordiger optreden” en wordt woonplaats gekozen bij de tuchtverdediger voor de verdere afhandeling van de procedure.

3.6. Verzoeker was niet aanwezig noch vertegenwoordigd op de hoorzitting van 4 augustus 2014.

Met een e-mail van diezelfde dag wordt om 16u08 aan verzoekers tuchtverdediger het volgende meegedeeld:

“Zoals reeds zopas telefonisch besproken was er heden 04/08/14, om 15.00 een hoorzitting gepland i.v.m. een tuchtdossier van de heer Bart Cannoot. Blijkbaar was u niet op de hoogte van de hoorzitting, ook al kreeg de heer Bart Cannoot hiervan op 24/07/14 schriftelijk kennis.

Aangezien er heden niemand aanwezig was zal de hoorzitting toch nog plaatsvinden op dinsdag 05/08/2014 om 10.00 uur. Ander tijdstippen zijn voor de korpschef [...] onmogelijk.

Indien er op 05/08/14 om 10.00 niemand aanwezig is zullen wij daarvan akte nemen.”

Verzoekers tuchtverdediger repliceert op die e-mail als volgt:

“Zoals reeds telefonisch meegedeeld is het voor mij, wegens dienstnoodwendigheden, onmogelijk aanwezig te zijn op 05/08.

Het volledige dossier werd mij overhandigd op 08/07. In dit dossier is er geen schrijven met betrekking tot een hoorzitting op 04/08. Mag ik vragen te antwoorden op mijn aangetekend schrijven dd 31/07 inzake de hoorzitting. Bij dit schrijven is een kopie mandaat tuchtverdediger gevoegd waarbij betrokkene woonstkeuze doet op het adres [...]”

Op 5 augustus 2014 meldt er zich niemand voor het verhoor.

3.7. De gewone tuchtoverheid legt op 8 augustus 2014 aan verzoeker de lichte tuchtstraf van de waarschuwing op. Deze beslissing steunt op de volgende motivering:

“Uit het vooronderzoek besluit ik het volgende.

Op 23/12/2012, omstreeks 07.30 uur, voerde u samen met collega INP [G. H.] in de Pontstraat te 9300 Aalst een verkeerscontrole uit op een voertuig en de bestuurder ervan. Deze bestuurder legde daarbij een positieve ademtest af. Terwijl deze bestuurder zich in uw dienstvoertuig bevond hield u een tweede auto staande. Omdat de bestuurster van dit tweede voertuig geen identiteitskaart, geen rijbewijs, en, behoudens een verzekeringsbewijs, geen documenten van haar voertuig kon voorleggen besloot u in overleg met collega INP [G. H.] betrokken bestuurster te sommeren uw dienstvoertuig te volgen naar het politiehuis voor verdere controle. Naderhand in het politiehuis bleken alle nodige documenten en identiteitsbewijs in

orde. Terwijl collega INP [G. H.] de vaststellingen i.v.m. geïntoxiceerd rijden van de eerste bestuurder uitvoerde legde u de bestuurster van het tweede voertuig, inmiddels vereenzelvigd als [S. B.], een ademtest op. De ademtest gaf een positief resultaat. Als gevolg daarvan werd betrokkene een ademanalyse opgelegd, eveneens met positief resultaat. De ademanalyse werd uitgevoerd door INP [G. H.]. Het proces-verbaal en de nodige bijlagen en documenten m.b.t. [S. B.] werden door u opgesteld. Het proces-verbaal werd door u beiden ondertekend, u ondertekende de bijlagen 'Eerste verhoor', 'Symptomen van dronkenschap en tests' en 'Fax aan het Parket bij onmiddellijke intrekking rijbewijs'. Collega INP [G. H.] ondertekende het resultaat van de ademanalyse. In het proces-verbaal staat duidelijk vermeld dat [S. B.] niet verzocht om een tweede ademanalyse. In de bijlage 'Eerste verhoor Categorie II' laat u de paragraaf met de tekst 'Gezien een alcoholconcentratie van ten minste 0,35 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht werd vastgesteld en ik om een tweede ademanalyse heb verzocht, verwittigde u mij op een duidelijke wijze en expliciete manier van mijn recht op een tegenexpertise door middel van een bloedproef die op mijn kosten gebeurt indien de overtreding erdoor wordt bevestigd' in de tekst staan. Hierdoor is een tegenstrijdigheid ontstaan tussen de vermeldingen in het proces-verbaal zelf en deze op de bijlage 'Eerste verhoor Categorie II'. Op basis van deze tegenstrijdigheid werd [S. B.] vrijgesproken door de politierechter. U had vermelde paragraaf dienen te schrappen op het ogenblik van het eerste verhoor van [S. B.], alvorens haar haar verklaring te laten ondertekenen. Door het zelf ondertekenen van het proces-verbaal bevestigde u mee de inhoud ervan, alsook van de bijlagen.

Deze onzorgvuldigheid kwam pas aan het licht toen de zaak werd behandeld door de politierechtbank en [S. B.] erdoor werd vrijgesproken.

Aan deze feiten werd uitgebreid aandacht besteed in de nationale pers in het weekend van 18 en 19/01/2013, en de daaropvolgende dagen, met een grote negatieve beeldvorming over de Lokale Politie Aalst tot gevolg.

In uw verklaring verwijst u naar een vermeende onduidelijke opmaak van de standaard bijlage 'Eerste verhoor Categorie II'. U verwijt daarbij uw oversten daar niks aan te hebben gedaan hoewel het probleem gekend was. U voegt ter verdediging een e-mail van 15/06/2012, uitgaande van CP [M. V. D. V.], toe aan uw verklaring. U besluit ten onrechte uit die e-mail dat u niet de eerste en enige bent die vergat hogervermelde paragraaf te bareren. Er wordt enkel gewezen op de eventuele gevolgen die kunnen ontstaan door het niet-bareren van de paragraaf.

Het was juist door de inhoud van de e-mail dat u bijzondere aandacht diende te besteden aan de vermeldingen en schrappingen op de bijlage 'Eerste verhoor Categorie II'. Dat gebeurde echter niet.

Met het poseren voor foto's met [S. B.], of met haar vriendinnen, blijkt u niets te maken te hebben.

2.2 Uiteenzetting van de gevolgen

Door de onzorgvuldige opmaak van het proces-verbaal en de bijlagen, en de tegenstrijdigheid tussen beiden, werd [S. B.] vrijgesproken door de politierechtbank voor daadwerkelijk vastgesteld geïntoxiceerd sturen.

De behandeling van de zaak voor de politierechtbank en de uitspraak van de politierechter werden, in de dagen na de uitspraak, uitgebreid behandeld in de lokale en nationale pers. De Lokale Politie Aalst vormde daarbij het mikpunt van alle spot en negatieve berichtgeving. Daardoor werd sterk afbreuk gedaan aan de waardigheid van het ambt en het imago van het korps.

[...]

5. Vaststaan, kwalificatie en toerekening van de feiten

Gelet op de feitelijke elementen vervat in het dossier,

4.1 meen ik dat de feiten vaststaan;

4.2 meen ik dat deze feiten het volgende tuchtvergrijpen uitmaken:

- tekortkoming aan de beroepsplichten en het stellen van handelingen die afbreuk doen aan de waardigheid van het ambt, namelijk het onzorgvuldig opmaken van een proces-verbaal en de bijhorende bijlagen waardoor deze tegenstrijdigheden bevatten. Een handeling die het vertrouwen van de bevolking in de politie en de geloofwaardigheid van de politie aantast. De maatschappij moet er - terecht - kunnen van uitgaan dat politieambtenaren hun vaststellingen op een correcte wijze verrichten en dat ook op een correcte manier weergegeven in de door hen opgestelde processen-verbaal.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

Uiteenzetting van de exceptie

4. In de memorie van antwoord voert de verwerende partij aan dat verzoeker niet over het vereiste belang beschikt om een beroep in te stellen bij de Raad van State aangezien hij heeft nagelaten enig schriftelijk of mondeling verweer te voeren ten overstaan van de tuchtoverheid. Volgens de verwerende partij kan verzoeker voor de Raad van State slechts middelen aanvoeren welke evenzeer in het kader van de administratieve procedure zijn naar voor gebracht. Te dezen zijn, bij gebrek aan enige middelen aangevoerd in het kader van de administratieve procedure, de middelen van verzoeker niet ontvankelijk zodat ook het beroep tot nietigverklaring niet-ontvankelijk is. De verwerende partij verwijst hierbij naar de rechtspraak van de Raad van State luidens dewelke het zich welbewust of met een verregaande graad van lichtzinnigheid onthouden om in een administratieve procedure zijn rechten te doen gelden om zich dan bij de Raad van State over de miskennis van die rechten te beklagen, gekaderd wordt binnen de toepassing van het beginsel *fraus omnia corrumpit*. De verwerende partij wijst er op dat verzoeker zich tijdens de tuchtprocedure heeft laten bijstaan door een tuchtverdediger met een uitgebreide ervaring en dat verzoeker en zijn tuchtverdediger geen gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid om een schriftelijk verweer in te dienen overeenkomstig artikel 35 van de wet van 13 mei 1999 ‘houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten’ (hierna: de tuchtwet). Zij hebben er zich op eigen initiatief en verantwoordelijkheid

toe beperkt een hoorzitting aan te vragen waarop een mondeling verweer kon worden gevoerd maar hoewel zij daartoe tijdig over werden ingelicht, zijn zij niet verschenen op de geplande hoorzitting. De verwerende partij haalt aan dat zij, zonder daartoe verplicht te zijn, een tweede kans op een hoorzitting heeft gegeven maar ook daar zijn verzoeker of zijn tuchtverdediger niet op verschenen. De verwerende partij besluit dat een dergelijke houding getuigt van zich in een administratieve procedure welbewust of met een verregaande graad van lichtzinnigheid te onthouden zijn rechten te doen gelden. Voor het overige verwijst de verwerende partij naar de bespreking van het derde middel dat betrekking heeft op de vastgestelde afwezigheid van verzoeker en zijn tuchtverdediger op de georganiseerde hoorzittingen.

De verwerende partij handhaaft in de laatste memorie haar exceptie. Zij betoogt dat er geen enkele reden bestaat om de toepassing van de door haar aangehaalde sanctie te beperken tot de middelen die betrekking hebben op het verloop van de administratieve procedure en die in die procedure niet zijn opgeworpen.

Beoordeling

5. Formeel gezien voert de verwerende partij aan dat verzoeker geen belang heeft bij het beroep omdat hij heeft nagelaten enig schriftelijk of mondeling verweer te voeren ten overstaan van de tuchtoverheid. In dat stilzitten, om zich nadien bij de Raad van State over de miskennen van zijn rechten te beklagen, ziet de verwerende partij een vorm van bedrog die aan verzoeker het belang bij het beroep ontnemt. Zij betwist derhalve het wettig belang van verzoeker bij het beroep.

6. Luidens artikel 19, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan een annulatieberoep zoals bedoeld in artikel 14, § 1, van deze wetten, voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State worden gebracht door elke partij die doet blijken van een benadeling of een belang.

Een verzoeker beschikt over dit rechtens vereiste belang indien twee voorwaarden vervuld zijn: hij dient door de bestreden administratieve rechtshandeling een persoonlijk, rechtstreeks, zeker, actueel en wettig nadeel te lijden en de eventueel tussen te komen nietigverklaring van die rechtshandeling moet hem een direct en persoonlijk voordeel verschaffen, hoe miniem ook.

Het staat aan de Raad van State te oordelen of een verzoeker die een zaak voor de Raad brengt, doet blijken van een belang bij zijn beroep. De Raad van State dient er evenwel over te waken dat het belangvereiste niet op een buitensporig restrictieve of formalistische wijze wordt toegepast (GwH, 30 september 2010, nr. 109/2010, punt B.4.3).

7. Het algemeen rechtsbeginsel “*fraus omnia corrumpit*” staat er niet aan in de weg dat verzoeker, ten overstaan van wie door de tuchtoverheid een tuchtstraf is opgelegd, over het vereiste belang beschikt om die beslissing met een annulatieberoep bij de Raad van State aan te vechten, tenzij zou blijken dat dat beroep bij de Raad van State zelf door bedrog is aangetast.

De eventuele omstandigheid dat verzoeker er zich welbewust of met een verregaande graad van lichtzinnigheid van onthouden heeft zich te verdedigen voor de tuchtoverheid en aldus heeft nagelaten zijn rechten te doen gelden tijdens de administratieve procedure - wat de tuchtoverheid zou hebben belet de eventuele gebreken in de procedure recht te zetten op het ogenblik dat zij nog geen definitief nadeel hebben berokkend aan verzoeker - volstaat op zich niet om dat beroep als niet-ontvankelijk omwille van het voornoemd algemeen rechtsbeginsel te beschouwen en om geen uitspraak te doen over het beroep. Voorts voert de verwerende partij niet aan dat het beroep bij de Raad van State zelf door een vorm van bedrog is aangetast.

8. In de mate dat de verwerende partij in de exceptie ook aanvoert dat het beroep niet ontvankelijk is omdat de middelen niet ontvankelijk zijn doordat verzoeker zich er welbewust of met een verregaande lichtzinnigheid van

heeft onthouden de thans aangevoerde middelen naar voren te brengen in het kader van de administratieve procedure, betreft die exceptie de grond van de zaak. Zij wordt daarom bij elk van de middelen onderzocht.

9. De exceptie wordt verworpen in de mate dat ze de ontvankelijkheid van het beroep betreft.

V. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

10. Verzoeker voert in het eerste middel de schending aan van het evenredigheids- en van het redelijkheidsbeginsel. Hij wijst op artikel 3 van de tuchtwet. Hij betoogt dat er geen sprake kan zijn van een tuchtfeit zonder schuld of, anders gesteld, het verondersteld laakbaar gedrag dient toerekenbaar te zijn en niet elke professionele tekortkoming kan automatisch als een tuchtfout worden gekwalificeerd. Te dezen is er volgens hem geen sprake van een hem (exclusief) toerekenbare beroepsfout waarvoor hij tuchtrechtelijk moet worden gestraft, ook al is het met de lichtste van de lichte tuchtstraffen.

Verzoeker geeft vooreerst omstandig het kader weer waarin de tuchtoverheid heeft gemeend te moeten ageren zoals dit is weergegeven in de bestreden beslissing en waaruit blijkt dat de lokale politie Aalst in een slecht daglicht is gesteld in een aantal krantenartikelen.

Volgens verzoeker blijkt niet dat er sprake is van een hem exclusief verwijtbare onzorgvuldige opmaak van een proces-verbaal en de bijhorende bijlagen. Het is, vooreerst, niet omdat er globale persbelangstelling is voor een smeug verhaal, waarmee verzoeker niets van doen heeft, dat de tuchtoverheid zich moet laten meeslepen in een zogenaamd vrijspraakverhaal op

grond van fouten in de redactie van een proces-verbaal en bijlage. Verzoeker meent dat daartoe de bewoordingen “en ik om een tweede analyse heb verzocht” in de juiste context moeten worden geplaatst die te dezen wordt gevormd door artikel 63, § 3, van de wet van 16 maart 1968 ‘betreffende de politie over het wegverkeer’ evenals door artikel 28 van het koninklijk besluit van 21 april 2007 ‘betreffende de ademtoestellen en de ademanalysetoestellen’. De betreffende paragraaf in de bijlage heeft niet een tweede analyse als rechtstreeks doel, maar is dienstig voor het recht op een bloedproef bij wijze van tegenexpertise. Deze verwarrende situatie heeft reeds aanleiding gegeven tot discussies waarna het formulier in de loop van 2013 is aangepast, maar te dezen is het door de politiezone ter beschikking gestelde document, aldus verzoeker, pertinent onduidelijk en de oorzaak van verwarring. Verzoeker meent voorts dat het niet-doorhalen van de zinsnede in het document aan zijn aandacht is ontsnapt, en dat zulks een verschoonbaar gegeven is. Verzoeker wijst er daarenboven op dat noch de leidinggevende hoofdinspecteur die instaat voor de kwaliteitscontrole van het proces-verbaal, noch het openbaar ministerie de onzorgvuldigheid hebben opgemerkt. Verzoeker besluit vervolgens dat het evenredigheidsbeginsel te dezen is geschonden om reden dat het op een gegeven moment een opportuniteitsoordeel uitmaakt in hoofde van de tuchtoverheid of zij een bepaald gedrag al dan niet dermate laakbaar acht dat het een formeel tuchtfeit is en zodoende met een tuchtstraf moet worden gecorrigeerd. Het evenredigheidsbeginsel is volgens verzoeker te dezen niet zozeer geschaad wat de strafmaat betreft, maar wel omtrent het gegeven dat de beslissing is genomen om een tuchtstraf op te leggen. Verzoeker acht het onredelijk, en zodoende onevenredig, om hem in de gegeven omstandigheden een tuchtstraf op te leggen nu zijn beperkte onachtzaamheid verschoonbaar is door de omstandigheden (onduidelijkheid document bijlage bij het proces-verbaal). Verzoeker wijst daarbij ook nog op zijn blanco tuchtverleden en recente positieve evaluatie en op het feit dat aan de leidinggevende hoofdinspecteur die instaat voor de kwaliteitscontrole geen tuchtstraf werd opgelegd.

11. In de memorie van wederantwoord benadrukt verzoeker dat het middel niet gaat over de strafmaat maar wel over de kwalificatie als tuchtfeit op zich. Hij licht toe dat in de aanvang van de ontwikkeling van zijn middel hij daartoe de kaderende omstandigheden heeft uiteengezet die aantonen dat de feiten volgens hem te licht wegen en zelfs voldoende verschoonbaar zijn om er in redelijkheid geen tuchtfeit in te kunnen ontwaren. Hij stelt geen onderdelen te hebben gemaakt in zijn middel. Hij benadrukt voorts dat hij, anders dan hoe de verwerende partij het ziet, nu net wel betwist dat de tenlastelegging een tekortkoming aan de beroepsplichten uitmaakt: hij ontkent niet dat hij heeft nagelaten een paar woorden op het standaardformulier te schrappen, maar herhaalt dat dit te wijten is aan een samenloop van omstandigheden waardoor zijn persoonlijk aandeel niet volstaat om de zaak simpel af te doen als een tekortkoming in zijn hoofd. Het gegeven dat noch de kwaliteitscontrole, noch het openbaar ministerie niets heeft opgemerkt, moet volgens verzoeker doen beseffen dat het niet zo simpel was dan wel dat het voor iedereen duidelijk was dat het slechts een materiële vergissing betrof.

In de laatste memorie betwist verzoeker de stelling in het auditorsverslag dat het onduidelijk karakter van het formulier feitelijke grondslag zou missen. Verzoeker bevestigt dat er per e-mail reeds op was gewezen, doch volgens verzoeker is het niet verwonderlijk dat een enkele mededeling per e-mail over het hoofd is gezien. Volgens verzoeker is het de heisa rond de betrokken jongedame, waarmee hij dus niet te maken heeft, die de tuchtverheid ertoe heeft gebracht om bestraffend op te treden. Verzoeker meent dat het feit dat de hoofdinspecteur belast met de kwaliteitscontrole niet werd gestraft wel degelijk als verschoningsgrond kan dienen. Tot slot stelt verzoeker ter overweging van het onredelijke karakter van de straf, dat de verwerende partij ook een functioneringsnota had kunnen opstellen indien zij een signaal had willen geven.

Beoordeling

De ontvankelijkheid van het middel

12. De exceptie is hiervoor reeds uiteengezet (*supra*, punten 4-9). Er wordt naar verwezen.

Thans wordt zij in het raam van de ontvankelijkheid van het middel onderzocht.

13. Van degene die moet verschijnen voor een bestuursorgaan dat over administratiefrechtelijke problemen, zoals een tuchtstraf, een uitspraak moet doen, mag worden verwacht dat hij aan dat orgaan direct zichtbare - direct zichtbaar voor hem of voor een raadsman waar hij een beroep op kan doen - administratiefrechtelijke bezwaren kenbaar maakt, zodoende dat orgaan voor de indruk behoedend dat hij over die bezwaren heenstapt. Wanneer iemand er zich welbewust of met een verregaande graad van lichtzinnigheid van onthoudt in een administratieve procedure zijn rechten te doen gelden en aldus belet dat de tuchtoverheid eventuele gebreken in de procedure rechtzet op het ogenblik dat zij nog geen definitief nadeel hebben berokkend, kan die persoon er zich niet ontvankelijk voor het eerst bij de Raad van State over beklagen dat zijn rechten geschonden zijn.

De zware sanctie van het verval van het recht om onregelmatigheden als annulatiemiddel aan de rechter voor te leggen kan evenwel slechts uitzonderlijk worden toegepast en de bewijslast berust bij het bestuur.

14. Te dezen betoogt de verwerende partij in essentie dat verzoeker, bijgestaan door een tuchtverdediger van zijn vakorganisatie, tijdens de administratieve procedure heeft nagelaten enig schriftelijk of mondeling verweer te voeren ten overstaan van de tuchtoverheid en aldus geen enkele wettigheidskritiek heeft geuit tegen de voorgenomen beslissing.

De tuchtwet noch enig algemeen rechtsbeginsel houden de verplichting in zich schriftelijk te verweren. De tuchtrechtelijk vervolgte politieambtenaar beschikt aldus over de vrije keuze om na de kennisneming van het inleidend verslag en binnen het dwingend tijds kader uiteengezet in de tuchtwet, zich schriftelijk, dan wel mondeling of schriftelijk én mondeling te verweren op de in het inleidend verslag vervatte tuchtfeiten. De enkele omstandigheid dat verzoeker zich derhalve onthoudt op grond van redenen die hem eigen zijn, om zich schriftelijk te verweren, mag hem derhalve niet worden toegerekend.

Verzoeker verzocht om mondeling te worden gehoord doch uit de feiten van de zaak blijkt dat hijzelf noch zijn tuchtverdediger aanwezig waren op de hoorzitting. Uit de behandeling van het derde middel blijkt dat de geplande hoorzitting regelmatig was vastgesteld en dat verzoeker noch zijn tuchtverdediger het bestaan van overmacht aannemelijk maken ter rechtvaardiging van hun afwezigheid op het verhoor. De verwerende partij toont evenwel niet aan dat gelet op wat is gesteld in het derde middel, die loutere afwezigheid van mondeling verweer de emanatie is van een bewuste keuze van verzoeker over de wijze waarop hij zich zou verdedigen, met andere woorden dat hij aldus welbewust of met een verregaande graad van lichtzinnigheid over de in het middel aangevoerde grieven is heengestapt om zodoende te vermijden dat de tuchtoverheid - voor zover mogelijk - het eventuele gebrek in de procedure zou rechtzetten, en om zich dan, als de tuchtoverheid zijn beslissing genomen heeft, bij de Raad van State over de miskenning van zijn rechten te gaan beklagen. Dat bewijs volgt evenmin uit de navolgende verwerping van het derde middel, zodat de verwerende partij ter adstructie van haar exceptie zich daar niet op kan steunen.

Er kan dan ook niet worden besloten dat in de concrete omstandigheden van de zaak, verzoeker door het enkele feit van zich niet mondeling te hebben verweerd, het recht heeft verwerkt om zich voor de Raad van State te beroepen op de miskenning van de thans geschonden geachte bepalingen.

15. De exceptie wordt verworpen.

Ten gronde

16. Verzoeker expliceert duidelijk in het middel dat hij de schending van de aangevoerde bepalingen niet ziet in de strafmaat maar wel in de kwalificatie en bestrafing van de feiten als tuchtfeit op zich.

Het middel wordt dan ook vanuit dat oogpunt onderzocht. Een beoordeling van de redelijkheid van de strafmaat is in het voorliggende middel derhalve niet aan de orde.

17. Ter beoordeling van de vraag of het onredelijk is de feiten te kwalificeren als een tuchtvergriep, moet die beoordeling worden gekaderd binnen enerzijds de omschrijving van het begrip “tuchtvergriep” in artikel 3 van de tuchtwet en anderzijds de beoordelingsbevoegdheid ter zake van de tuchtoverheid.

Artikel 3 van de tuchtwet definieert het begrip “tuchtvergriep” als volgt:

“Elke handeling of gedraging, zelfs buiten de uitoefening van het ambt, die een tekortkoming aan de beroepsplichten uitmaakt of die van aard is de waardigheid van het ambt in het gedrang te brengen, is een tuchtvergriep en kan aanleiding geven tot het opleggen van een tuchtstraf.”

De tuchtoverheid heeft bij de uitoefening van haar tuchtbevoegdheid een discretionaire beoordelingsbevoegdheid op het vlak van de tuchtrechtelijke kwalificatie van de ten laste gelegde feiten. De tuchtoverheid beoordeelt aldus discretionair of zij onachtzaamheden gepleegd door politieambtenaren bij het uitvoeren van hun ambtsverplichtingen als tuchtrechtelijk strafbare vergriepen aanmerkt.

Het komt aan de Raad van State binnen het raam van zijn wettigheidstoezicht, niet toe om zelf een beoordeling te maken van, te dezen, de kwalificatie van de aan verzoeker ten laste gelegde feiten als tuchtvergriepen in de zin van artikel 3 van de tuchtwet. De Raad van State is enkel bevoegd om

desgevraagd na te gaan of de tuchtoverheid is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij die correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan binnen de perken van de redelijkheid tot haar besluit is gekomen.

18. Hetgeen aan verzoeker wordt ten laste gelegd, zoals dit blijkt uit de bestreden beslissing, is hiervoor reeds weergegeven. Voorts maken luidens de bestreden beslissing die feiten een tuchtvergrijp uit (*supra*, punt 3.7.). Er wordt naar verwezen.

Verzoeker betwist te dezen uitdrukkelijk niet dat hij een “beperkte onachtzaamheid” heeft begaan door bij de opmaak van de bijlage “Eerste verhoor Categorie II” bij het proces-verbaal van 23 december 2012 de tekst “gezien een alcoholconcentratie van ten minste 0,35 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht werd vastgesteld en ik om een tweede ademanalyse heb verzocht, verwittigde u mij op een duidelijke wijze en expliciete manier van mijn recht op een tegenexpertise door middel van een bloedproef die op mijn kosten gebeurt indien de overtreding erdoor wordt bevestigd” niet te schrappen. Hij meent evenwel dat die dusdanig verschoonbaar is door de omstandigheden (in essentie de onduidelijkheid van het document-bijlage bij het proces-verbaal) dat die onachtzaamheid formeel bestraffen onevenredig is.

19. De eigen feitelijke beoordeling van de door verzoeker begane onachtzaamheid bij de opmaak van de bijlage bij het proces-verbaal van 23 december 2012, maakt niet aannemelijk dat de tuchtoverheid in verband met de kwalificatie van de ten laste gelegde feiten, op dat punt tot een conclusie is gekomen die de grenzen van de redelijkheid te buiten zou gaan.

Wat vooreerst de aangevoerde onduidelijkheid van het betrokken document betreft, stelt de Raad van State vast dat uit de door verzoeker tijdens het tuchtonderzoek zelf overgelegde e-mail van 15 juni 2012 blijkt dat er toen reeds op werd gewezen dat “wanneer geen tweede ademanalyse werd uitgevoerd, [die] passage geschrapt [moet] worden en [dat] men dit ook [moet

laten] tekenen door overtreder.” Zo niet, stelt die e-mail, “kan dit leiden tot discussie en vrijspraak”. Zonder dat de Raad van State aldus moet onderzoeken of te dezen het document al dan niet op zich voldoende duidelijk is, blijkt in elk geval dat intern de politiezone uitdrukkelijk werd gewezen op het belang van het schrappen van de betreffende paragraaf in de bijlage bij het proces-verbaal indien er geen tweede ademanalyse werd gevraagd. De bestreden beslissing blijft aldus binnen haar beoordelingsruimte door te stellen dat het “juist door de inhoud van de e-mail [was] dat u bijzondere aandacht diende te besteden aan de vermeldingen en schrappingen op de bijlage ‘eerste verhoor categorie II’” en dat echter niet gebeurde. De kritiek van verzoeker dat het betrokken document onduidelijk en verwarrend zou zijn geweest, is in die context derhalve niet relevant nu hij wist of diende te weten dat hij bijzondere aandacht moest besteden aan het op een correcte wijze opmaken van de bijlage, zodat het proces-verbaal en de bijlage erbij geen tegenstrijdigheden ter zake zou bevatten. Het in de laatste memorie aangehaalde argument dat het toch niet schandalig verwonderlijk is dat verzoeker “al doende met de ambtsbezigheden”, een enkele mededeling per e-mail over het hoofd heeft gezien, is hoogstens een excuus maar dat vermag niet te besluiten dat de tuchtoverheid op onredelijke wijze haar beoordelingsbevoegdheid heeft aangewend. Het argument tot slot dat de overheid in plaats van een e-mail te sturen, simpelweg het formulier had kunnen aanpassen, nodigt de Raad van State uit tot een opportuniteitsonderzoek van de door de overheid gekozen remediërende maatregel, hetgeen niet tot zijn bevoegdheid behoort.

Het feit dat de door verzoeker begane ambtsfout is ontsnapt aan de interne en de externe kwaliteitscontrole door respectievelijk de hoofdinspecteur die het proces-verbaal medeondertekend en aftekende voor verzending en de bevoegde parketmagistraat, doet evenmin op zich afbreuk aan de voorgaande vaststelling dat de tuchtoverheid binnen haar appreciatiebevoegdheid blijft door de begane ambtsfout toe te rekenen aan verzoeker en die te kwalificeren als een tuchtvergrijp in hoofde van verzoeker. Het tuchtrecht vereist immers niet dat er enkel sprake is van een ambtsfout indien die “exclusief” kan worden toegerekend aan verzoeker.

Het argument voorts dat de overheid zich heeft laten meeslepen door de initiële berichtgeving in de pers, vindt geen steun in het dossier. Tot slot doet verzoekers argument dat hij niet iemand is die losjes omspringt met zijn politionele verantwoordelijkheden, evenmin afbreuk aan de gemaakte vaststelling dat de overheid niet op onredelijke of onevenredige wijze toepassing heeft gemaakt van haar appreciatiebevoegdheid inzake de kwalificatie van de feiten als een tuchtvergriep in hoofde van verzoeker.

Uit wat voorafgaat, volgt dat verzoeker niet aannemelijk maakt dat de tuchtoverheid inzake de kwalificatie van de ten laste gelegde feiten, op een onredelijke of onevenredige wijze haar appreciatiebevoegdheid heeft miskend.

20. Het eerste middel is ongegrond.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

21. In het tweede middel voert verzoeker in het verzoekschrift de schending aan van de materiële motiveringsplicht, van artikel 125 van het koninklijk besluit van 28 december 1950 ‘houdende algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken’ (hierna: het koninklijk besluit van 28 december 1950), van artikel 1380 van het Gerechtelijk Wetboek, van artikel 458 van het Strafwetboek, van artikel 32 van de tuchtwet en van artikel 10 van het koninklijk besluit van 26 november 2001 ‘tot uitvoering van de wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten’ (hierna: het koninklijk besluit van 26 november 2001).

Verzoeker betoogt dat de materiële gegevens waarop de tuchtoverheid zich steunt om tot het bewijs van het tuchtfeit te komen, haar op een rechtmatige wijze ter kennis moeten zijn gekomen. In het andere geval is de feitenvinding niet deugdelijk en is de materiële motiveringsplicht geschonden. Te dezen steunt de tuchtoverheid zich in essentie op twee soorten informatiebronnen:

ten eerste het gerechtelijk dossier van 23 december 2012 en ten tweede, het verslag van het vooronderzoek met de voeging van de onderzoeksdaad, zijnde verzoekers verhoor.

Inzake het gerechtelijk dossier stelt verzoeker vast dat het op 24 januari 2014 door de procureur des Konings aan de tuchtoverheid werd bezorgd met een duidelijke gerechtelijke opdracht: het opstellen van een proces-verbaal en het uitvoeren van een onderzoeksopdracht inzake de in de pers verschenen berichtgeving betreffende de verwikkelingen rond de alcoholcontrole. Ten dienste daarvan stelde de procureur des Konings een afschrift ter beschikking van het betrokken dossier. Zulks maakt volgens verzoeker geen toelating uit tot het administratief gebruik in tuchtzaken conform artikel 125 van het koninklijk besluit van 28 december 1950, noch conform artikel 1380 van het Gerechtelijk Wetboek. Het gerechtelijk dossier mocht bij gebrek aan een dergelijke toelating volgens verzoeker dan ook niet worden aangewend ter ondersteuning van de tuchtvervolging. Door niettemin dat strafdossier aan te wenden voor tuchtrechtelijk gebruik, worden de artikelen 125 van het koninklijk besluit van 28 december 1950 geschonden, evenals de artikelen 458 van het Strafwetboek en artikel 1380 van het Gerechtelijk Wetboek. En aangezien de tuchtoverheid onrechtmatig op die strafinformatie steunt, is eveneens de materiële motiveringsplicht geschonden.

Wat verzoekers verhoor en het verslag van het vooronderzoek betreft, stelt verzoeker dat de korpschef bij besluit van 6 februari 2014 een aantal personen heeft aangewezen als voorafgaand onderzoeker. Te dezen blijkt verzoeker te zijn verhoord door hoofdinspecteur van politie S. C. die tevens het verslag van het voorafgaand onderzoek opstelde, zonder dat zij echter als vooronderzoeker was aangewezen door de korpschef. Zij was derhalve volgens verzoeker niet gerechtigd om die onderzoeksdaaden uit te voeren. Door zulks toch te doen, zijn zodoende artikel 32 van de tuchtwet en artikel 10 van het koninklijk besluit van 26 november 2001 geschonden vermits deze bepalingen de rechtsgrond vormen op basis waarvan welbepaalde aangewezen personeelsleden kunnen

worden gelast met een vooronderzoek in tuchtaangelegenheden. Door zich op de onrechtmatig verkregen informatie te steunen, schendt de verwerende partij volgens verzoeker tevens de materiële motiveringsplicht.

De ontvankelijkheid van het middel

22. De exceptie is hiervoor reeds uiteengezet (*supra*, punten 4-9). Er wordt naar verwezen.

Thans wordt zij in het raam van de ontvankelijkheid van het middel onderzocht.

23. Om dezelfde redenen als uiteengezet bij de behandeling van dezelfde exceptie bij het eerste middel, wordt de exceptie verworpen.

Ten gronde

24. Het auditoraat heeft zijn onderzoek over het middel beperkt tot de voormelde exceptie, waarvan blijkt dat het niet leidt tot een definitieve oplossing van het geschil.

C. Derde middel

Uiteenzetting van het middel

25. In het derde middel voert verzoeker de schending aan van de hoorplicht, van artikel 29 van de tuchtwet en van het recht van verdediging omdat “de tuchtoverheid [...] niet het redelijk nodige heeft gedaan om de hoorplicht te vervullen”.

Verzoeker betoogt vooreerst dat het inleidend verslag niet duidelijk was omtrent het tijdstip waarop hij zou worden gehoord aangezien hijzelf

de datum van het horen diende te achterhalen middels een samenlezing van verschillende onderdelen van dat verslag en na het doen van een termijnberekening. Daarnaast is het volgens hem zeer de vraag welke dag precies “de eerste werkdag volgend op de termijn” is. Volgens verzoekers berekeningen is de dertigste dag zondag 3 augustus 2014. Luidens de rechtspraak van de Raad van State impliceert volgens verzoeker het verstrijken van de laatste dag op een zondag een termijnverlenging naar de volgende dag, hetgeen hij bevestigd ziet in het arrest nr. 210.303 van 10 januari 2011. Hij betoogt dat de Raad van State expliciet heeft aanvaard dat de gemeenrechtelijke regeling uitgedrukt in de artikelen 2, 52 en 53 van het Gerechtelijk Wetboek toepassing vindt in administratieve aangelegenheden en voorzeker in tuchtaangelegenheden waar voorzien is in actiemogelijkheden in het licht van het recht van verdediging. Aldus verstreek volgens verzoeker de termijn voor het schriftelijk verweer, *ex* artikel 35 van de tuchtwet, op maandag 4 augustus 2014. Aangezien een personeelslid over zijn volle termijn van verweer moet beschikken ten einde zijn verdediging te organiseren, kan het niet worden gehoord vooraleer de termijn voor schriftelijk verweer *ex* artikel 35 van de tuchtwet is verstreken. Het verhoor kon aldus niet doorgaan op 4 augustus doch ten vroegste op 5 augustus 2014.

Te dezen heeft de tuchtoverheid verzoeker met een brief van 22 juli 2014 aangeschreven met de mededeling dat het horen plaats zou vinden op 4 augustus 2014. Verzoeker wijst erop dat hij intussen zijn tuchtverdediger had geraadpleegd die zijn tussenkomst met een schrijven van 31 juli 2014 heeft gemeld - door de tuchtoverheid ontvangen op in principe 1 augustus 2014 - en die tevens expliciet heeft verzocht om te worden gehoord. De (voormelde) zending van de verwerende partij met de datum van het verhoor heeft verzoekers tuchtverdediger niet bereikt omdat verzoeker meende dat dit achterhaald was en er een passende datum ging bepaald worden in onderling overleg met zijn tuchtverdediger, zoals volgens hem gebruikelijk is. De tuchtoverheid heeft evenwel niet meer gereageerd en het spreekt volgens verzoeker dan ook voor zich dat zijn tuchtverdediger uit de lucht viel toen hem op 4 augustus 2014 werd gevraagd of hij nog naar het verhoor kwam. Op het voorstel van de verwerende partij om het horen te verschuiven naar

de volgende dag 5 augustus 2014, heeft de tuchtverdediger onmiddellijk meegedeeld dat hij wegens dienstnoodwendigheden die dag verhinderd was, doch de verwerende partij heeft zich dat niet aangetrokken, aldus verzoeker, en op 5 augustus 2014 vastgesteld dat er niemand aanwezig was. Aldus is verzoeker niet gehoord hoewel hij expliciet ter kennis had gebracht wel degelijk te willen worden gehoord en ook had voorzien zijn verweer mondeling te voeren.

Verzoeker meent dat de verwerende partij zich niet kan beroepen op de dynamiek waarbij zij zelf, eerst cryptisch en later expliciet, 4 augustus 2014 als datum voor het verhoor naar voren heeft geschoven nu, enerzijds, volgens hem het horen niet kon plaatsvinden op 4 augustus 2014 vermits pas die dag de termijn voor het schriftelijk verweer verstreek zodat het horen pas kon plaatsvinden vanaf 5 augustus 2014 en, anderzijds, gelet op de geschetste feitelijke omstandigheden, de tuchtoverheid zich niet met goed gevolg kon beroepen op de verschuiving naar 5 augustus. Volgens verzoeker behoort het moment van horen te worden bepaald op een moment dat voor beide partijen het best uitkomt. Hij verwijst daartoe naar rechtspraak van de Raad van State betreffende het getuigenverhoor die volgens hem op overeenkomstige wijze geldt. Verzoeker kan, zich steunend op een aantal feitelijke argumenten die hij detailleert, niet begrijpen waarom hij niet op een later passend moment kon worden gehoord, zeker niet nu een andere betrokken collega op 11 augustus 2104 kon worden gehoord.

26. In de memorie van wederantwoord benadrukt verzoeker in substantie dat er te dezen een mogelijkheid tot horen was voorzien maar dat die de mist in is gegaan door onduidelijke communicatie daaromtrent. De basisbeginselen inzake het horen die de verwerende partij aanhaalt, zijn volgens verzoeker dan ook niet relevant. Verwijzend naar de andere betrokken collega, stelt verzoeker dat de stringente termijn om een beslissing te nemen geen geldig argument kon zijn om geen later verhoor toe te staan. Het laten vervangen van de tuchtverdediger of het verschijnen zonder bijstand is voor verzoeker ook geen alternatief: een andere tuchtverdediger is niet vertrouwd met het dossier en de bijstand van een

tuchtverdediger is belangrijk in een tuchtprocedure die een grote psychologische impact heeft.

In de laatste memorie bemerkt verzoeker dat de Raad van State inderdaad in een divers aantal arresten heeft gesteld dat indien de laatste dag van een verweertermijn op een zondag valt de gemeenrechtelijke regeling van het Gerechtelijk Wetboek geen toepassing vindt, maar hij wijst op het door hem aangehaalde arrest waarin de Raad van State toch anders heeft geoordeeld. Het is volgens verzoeker dan ook niet onredelijk om te stellen dat er onzekerheid bestaat doordat de verwerende partij heeft geopteerd voor een cryptische omschrijving van de datum van het verhoor.

Verzoeker betwist niet dat de tuchtoverheid het schrijven van 22 juli 2014 rechtsgeldig aan hem heeft gericht en hij erkent dat er sprake was van een miscommunicatie met zijn tuchtverdediger. Toch brengt dit volgens verzoeker niet met zich mee dat hij daarom op 4 augustus 2014 zijn recht om gehoord te worden volledig heeft uitgeput. Ook de tuchtoverheid had immers kunnen opmerken dat er sprake was van een vergissing gelet op de melding van de tuchtverdediger om gehoord te worden. Verzoeker herhaalt dat niets de tuchtoverheid heeft belet om het horen op een later moment te organiseren en dat hij meende dat er met zijn tuchtverdediger een passende datum zou worden afgesproken.

Beoordeling

De ontvankelijkheid van het middel

27. De exceptie is hiervoor reeds uiteengezet (*supra*, punten 4-9). Er wordt naar verwezen.

Thans wordt zij in het raam van de ontvankelijkheid van het middel onderzocht.

28. Om dezelfde redenen als uiteengezet bij de behandeling van dezelfde exceptie bij het eerste middel, wordt de exceptie verworpen.

Ten gronde

Inzake de bepaling van de eerste dag waarop het mondeling horen kan plaatsvinden

29. Artikel 35 van de tuchtwet luidt:

“Het betrokken personeelslid of zijn verdediger dient zijn verweer in binnen de dertig dagen te rekenen vanaf de dag die volgt op die van de ontvangst van het inleidend verslag. Eens die termijn verstreken is, wordt het personeelslid geacht geen schriftelijk verweer te willen voeren.”

Overeenkomstig die bepaling beschikt de tuchtrechtelijk vervolgte politieambtenaar over een termijn van dertig dagen na de ontvangst van het inleidend verslag om een schriftelijk verweer in te dienen. Los daarvan garandeert de tuchtwet in artikel 29, tweede lid, aan die politieambtenaar de mogelijkheid om mondeling gehoord te worden. Zoals blijkt uit artikel 8 van het koninklijk besluit van 26 november 2001 ‘tot uitvoering van de wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten’ - waarin gesteld is dat de vraag tot mondeling verhoor gesteld kan worden in het verweerschrift - houden die bepalingen in hun samenlezing in dat de tuchtrechtelijk vervolgte politieambtenaar over een termijn van dertig dagen beschikt om zijn schriftelijk, zijn mondeling of zijn schriftelijk én mondeling verweer voor te bereiden en om dienovereenkomstig ofwel enkel een schriftelijk verweer in te dienen ofwel een schriftelijk verweer gepaard met een vraag tot mondeling verhoor ofwel een vraag tot mondeling verhoor. Aangezien de politieambtenaar, behoudens akkoord van zijkant, over zijn volledige termijn van verdediging moet kunnen beschikken, heeft zulks tot gevolg dat het mondeling verhoor slechts kan worden gehouden na het verstrijken van de termijn van dertig dagen, eventueel verlengd met de termijn voor de ontvangst van een op de laatste dag van de termijn ter post neergelegd stuk.

30. Artikel 35 van de tuchtwet bevat geen specifieke regeling voor de berekening van de termijn van verweer, die als een vervaltermijn ingesteld is. De berekening gebeurt dus met kalenderdagen.

De tuchtwet bevat geen bepaling inzake de berekening van de termijn, zodat te dezen de gemeenrechtelijke termijnberekening geldt. Die houdt in dat, wat het bepalen van het vertrekpunt betreft van de in artikel 35 van de tuchtwet bepaalde vervaltermijn, de dag van de betekening van het inleidend verslag niet in die termijn wordt meegeteld.

31. De tuchtwet bevat evenmin een bepaling inzake de termijnregeling indien de laatste nuttige dag van de termijn van verweer een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag is. Te dezen geldt derhalve eveneens de gemeenrechtelijke termijnberekening die inhoudt dat de dag waarop de termijn eindigt wel meetelt en dat het eindpunt van de termijn niet wordt verplaatst naar de eerstvolgende werkdag indien dat op een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag valt. Deze verplaatsing vormt voorts geen algemeen rechtsbeginsel.

Het door verzoeker geciteerde arrest nr. 210.303 van 10 januari 2011 waarin de Raad van State een dergelijke verplaatsing wel heeft aanvaard, leidt niet tot een andere conclusie. Zoals verzoeker zelf terecht in zijn verzoekschrift bemerkt, steunt dat arrest - alsook nog oudere rechtspraak zoals het arrest nr. 76.591 van 22 oktober 1998 - op het standpunt dat de gemeenrechtelijke regeling uitgedrukt in de artikelen 2, 52 en 53 van het Gerechtelijk Wetboek toepassing vindt in administratieve aangelegenheden. Zoals het Grondwettelijk Hof evenwel later voor recht heeft gesteld in zijn arrest nr. 99/2015 van 2 juli 2015, zijn de bij artikel 53 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde regels voor de berekening van de termijnen - die voorzien in een dergelijke verplaatsing - overeenkomstig artikel 48 van hetzelfde Wetboek, enkel van toepassing op de proceshandelingen, zijnde de handelingen die in het kader van een jurisdictionele procedure, onder toezicht van een met eigenlijke rechtspraak belast orgaan, zijn

verricht (punt B.4.2., tweede lid). De Raad van State ziet geen reden om het wat die interpretatie betreft, anders te zien dan het Grondwettelijk Hof en treedt derhalve de interpretatie van verzoeker gesteund op rechtspraak daterend van voor het voormelde arrest van het Grondwettelijk Hof, niet bij.

32. Verzoeker heeft te dezen het inleidend verslag ontvangen op 4 juli 2014. Aangezien te dezen de mogelijkheid tot verweer op het aan verzoeker betekende inleidend verslag geen handeling vormt die is verricht in het kader van een jurisdictionele procedure, kan artikel 48 van het Gerechtelijk Wetboek niet worden toegepast. De gemeenrechtelijke regels voor de berekening van de termijnen is derhalve van toepassing. Gerekend vanaf 5 juli 2014 is zondag 3 augustus 2014 derhalve de laatste dag van de termijn van dertig dagen. De beslissing om het mondeling verhoor te houden op 4 augustus 2014 is derhalve wettig.

Inzake de kritiek dat de vermeldingen in het inleidend verslag verzoeker niet toelaten de datum van de hoorzitting nauwkeurig te bepalen

33. Uit de gegevens van de zaak blijkt dat verzoeker op 24 juli 2014 kennisnam en een exemplaar ontving van de nota van 22 juli 2014 waarbij werd meegedeeld dat, indien hij om een hoorzitting vraagt, hij op 4 augustus 2014 om 15u zou worden gehoord (*supra*, punt 3.4.). Aldus blijkt verzoeker op duidelijke en tijdige wijze te zijn geïnformeerd over de datum en het uur van het mondeling verhoor indien hij om een dergelijk verhoor verzoekt. Waaruit tevens blijkt dat, zelfs aangenomen dat naar hij stelt, “de datum van horen zou moeten achterhalen middels een samenlezing van diverse onderdelen van het inleidend verslag en dit na aldus een termijnberekening te hebben gedaan”, hij hierdoor niet werd geschaad.

34. De omstandigheid dat verzoeker om redenen die hem eigen zijn, heeft gemeend dat die brief achterhaald was door zijn mededeling met een brief van 31 juli 2014 van de tussenkomst van een tuchtverdediger en van zijn verzoek

tot horen, noch zijn “miscommunicatie” met zijn (naderhand aangewezen) tuchtverdediger vormen te dezen overmacht. Ze maken derhalve de vastgelegde datum van het verhoor op zich niet zonder voorwerp. De opmerking van verzoeker dat het gebruikelijk zou zijn dat in onderling overleg met de tuchtverdediger een passende datum zou worden bepaald doet hieraan geen afbreuk en ontnemt de wettigheid niet aan de voor het verhoor vastgestelde datum.

Inzake de kritiek op de vaststelling van het verhoor op 5 augustus 2014

35. Verzoeker richt zich in het middel ook tegen de vaststelling van het verhoor op 5 augustus 2014. Uit de gegevens van de zaak blijkt dat de tuchtoverheid hiertoe besloot na vastgesteld te hebben dat verzoeker noch zijn tuchtverdediger aanwezig waren op het vastgestelde tijdstip van het verhoor (*supra*, punt 3.6.).

36. De door verzoeker in het middel geschonden geachte bepalingen en beginselen gaan niet zover dat zij zouden inhouden dat de tuchtoverheid - wanneer zoals te dezen is vastgesteld dat verzoeker noch zijn tuchtvertegenwoordiger rechtmatig afwezig zijn op de op regelmatige wijze vastgestelde hoorzitting - verplicht is te voorzien in een tweede kans of uitgestelde mogelijkheid tot mondeling verhoor. In de gegeven omstandigheden had de tuchtoverheid op maandag 4 augustus 2014, toen zij vaststelde dat de verzoeker noch zijn tuchtverdediger aanwezig waren op de hoorzitting, de procedure kunnen verderzetten en een beslissing kunnen nemen zonder dat de door verzoeker in het middel aangehaalde bepalingen en beginsel geschonden werden. De omstandigheid dat de tuchtoverheid niettemin wel besliste verzoekers tuchtverdediger te contacteren en andermaal uit te nodigen en aldus in het kader van die niet-verplichte tweede kans een nieuwe afspraak vastlegde, houdt evenmin de verplichting in om rekening te houden met de desiderata van verzoeker en/of zijn tuchtvertegenwoordiger. De omstandigheid dat de tuchtoverheid zich ter zake “vrij rigide” heeft opgesteld, kan derhalve niet tot onwettigheid van dit uitstel leiden nu er geen rechtsplicht was om tot een dergelijk uitstel te verplichten en bij

een eventuele vernietiging van de bestreden beslissing op die grond, de overheid alsnog zou kunnen beslissen geen uitstel te verlenen en de procedure verder te zetten.

De kritiek van verzoeker op de wijze van het uitstel kan, mocht die ook gegrond zijn, derhalve niet tot nietigverklaring van de bestreden beslissing leiden.

37. Het derde middel is ongegrond.

VI. Aanvullend onderzoek

38. Zoals bij de behandeling van het tweede middel is vastgesteld (*supra*, punt 24.), heeft het auditoraat zijn onderzoek over het tweede middel beperkt tot de hiervoor besproken exceptie, waarvan blijkt dat het niet leidt tot een definitieve oplossing van het geschil. Er is dan ook reden om het auditoraat te gelasten met een aanvullend verslag over de zaak.

BESLISSING

1. De Raad van State heropent het debat.

2. De Raad van State gelast het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat met het aanvullend onderzoek.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zestien januari tweeduizend achttien, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

Geert Debersaques,	kamervoorzitter,
Carlo Adams,	staatsraad,
Kaat Leus,	staatsraad,
bijgestaan door	
Joris Casneuf,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Joris Casneuf

Geert Debersaques